

IN MEMORIAM

Kerekes László
(1951–2022)

Kerekes László gépészmérnök, minőségfejlesztési szakértő, cégigazgató, a Kolozsvári Műszaki Egyetem, a Bogdan Vodă Egyetem, valamint a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem professzora, az Erdélyi Múzeum-Egyesület alelnöke. Egyesületünk alapító, tiszteleti tagja s kitüntetettje volt. Elhunyt a pótolhatatlan vesztesége az erdélyi tudományos életnek.

Kerekes László 1951-ben született Kolozsváron. Középiskolai tanulmányait a Brassai Sámuel Líceumban végezte 1970-ben, majd a Kolozsvári Műszaki Egyetemen gépészmérnöki, gépgyártás-technológia szakirányon szerzett mérnöki diplomát 1975-ben.

Alma materében kapta meg 1989-ben a PhD-fokozatot műszaki gépgyártás-technológia szakterületen. Doktori dissertációja címe: *Kutatások és tanulmányok forgácsolási adatbázis létrehozására.*

Mérnöki pályafutását a kolozsvári Napomar közsőrűgyárban kezdte (1975–1979 között), ahol hamar kitűnt a szakmai felkészültsége mellett a kiváló szervező- és vezetői készsége. A maróműhely vezetője lett, illetve a fémmegmunkáló műhely vezetőhelyettese. Ebben az időszakban a gyártási folyamat koordinálása a mechanikai feldolgozóosztályon, a gyártási technológiák kidolgozása, a gépek működésének koordinálása és karbantartása, illetve a munkavédelmi és környezetvédelmi felelős tevékenységek voltak a meghatározó feladatai.

Immár tapasztalt, gyakorlatban jártas mérnökként 1979-ben a Kolozsvári Műszaki Egyetem Gépgyártás-technológia Tanszékére kerül, tanársegédként kezdi akadémiai pályafutását. Végigjárta az egyetemi oktatói ranglétrát, 1984-ben adjunktus, 1990-ben egyetemi docens, 1995-től egyetemi tanár lett.

Tanársegédként a Gépgyártás-technológia Tanszéken laboratóriumi tevékenységeket vezetett a forgácsolás és a felületgenerálás területén, valamint szemináriumok és éves projektek lebonyolítása volt a fő feladata a gépgyártástechnika területén. 1984-től előadásokat tart, a forgácsolás és a felületgenerálás alapjait a gépgyártás területén, nappali és esti tagozatokon egyaránt.

1990-től a Kolozsvári Műszaki Egyetem Szerszámgép és Ipari Robotok Tanszékének docense, később professzora. A technológiai folyamatok optimalizálásának (BOPT-tanfolyamok) alapjait és a minőségbiztosítását mint új tananyagot kezdi oktatni a nappali alap- és mesterképzésben 2000-ig.

Ez időszakban Kerekes László behatóan foglalkozott a minőségbiztosítással, képezte magát, számos külföldi képzésen vett részt, és ezen új szakterület szakmailag meghatározóvá vált számára. 2000-tól a kolozsvári Bogdan Vodă Egyetem professzora, ahol minőségirányítás, sportmenedzsment szakirányon oktatott mesteri képzésen, valamint az egyetem szenátusának tagja volt.

Ugyanakkor a 2004–2008. időszakban a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem csíkszeredai Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Műszaki és Természettudományi Tanszékének professzora volt, ahol minőségirányítást és környezetgazdálkodást tanított.

Időközben, 1998-ban megalapította a kolozsvári S.C. CONSACT Consulting Kft.-t, melynek ügyvezető igazgatója volt.

Pályafutása során számos hazai és külföldi szakmai képzésen vett részt Budapesten, Ausztriában és Németországban (Brunswicki Műszaki Egyetem, Prestoni Műszaki Egyetem, Bécsi Műszaki Egyetem, Jénai Műszaki Egyetem, Budapesti Műszaki Egyetem). 42 év tapasztalattal rendelkezik a felsőoktatásban, 26 év tapasztalattal a minőségirányítás, a környezetirányítás, valamint a munkahelyi egészség- és munkabiztonsági menedzsment rendszerek területén. Tíz könyv társszerzője, többtucatnyi tudományos dolgozat szerzője/társszerzője, melyeket magyar, román, angol és német nyelven közölt több országban (Románia, Németország, Magyarország, Ausztria, Szlovénia, Horvátország, Csehország, Svájc és Izrael).

Számos szakmai projekt programszakértő résztvevője. Több mint 30 kutatási szerződése volt a gépgyártás-technológia és menedzsment területén. Tanácsadó a minőségirányítás, a környezetirányítás, valamint a munkahelyi egészség- és munkabiztonsági menedzsment rendszere területén. Ezen a területen 650 szerződéses projektje volt különböző romániai, magyarországi és albániai szervezeteknél, vállalatoknál.

Ugyanakkor több mint 15 éve szakmai tudását, tapasztalatát vezető auditorként is hasznosította különböző nemzetközi tanúsítócégeknek (Németország, Svájc).

Tagja a Romániai Mérnökök Országos Egyesületének, alapító tagja az Erdélyi Múzeum-Egyesületnek, az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaságnak, a DAAAM Bécsi Nemzetközi Bizottságának (Danaube Adria Association for Automation & Manufacturing) tagja, valamint a Brassai Sámuel Alapítvány alelnöke volt.

Kerekes Lászlót az Erdélyi Múzeum-Egyesület Műszaki Tudományok Szakosztálya 2021-ben Jenei Dezső-emléklappal tüntette ki, az erdélyi magyar műszaki tudományosságért kifejtett tevékenység elismeréseként és az Egyesületnél végzett áldozatos munkájáért.

Vállalta és támogatta – még betegen is, egészségi állapotával való küzdelmében is – az Erdélyi Múzeum-Egyesület tudományszervezési feladatait, magáénak tekintve az intézmény célkitűzéseit.

Laci, Te voltál az igazi gyakorlati mérnök, az a ritka egyéniség, aki az ötlettől a megvalósításig átlátta a (gyártási) folyamatokat, aki kiváló menedzseléssel és kommunikációs érzékkel vitte véghez a kitűzött feladatokat, rátapintva az optimális megoldásra. Ehhez járult hozzá a mérnöki (alap)képzésen felüli menedzseri, minőségirányítási, projektmenedzseri tudáshalmaz, melyet folyamatosan bővítettél, frissítettél, naprakészen tartottál s adtál át, osztottál meg diájakkal, kollégákkal.

Neked mindenre volt ötleted, elképzelésed, tanácsod, jó szakmai hozzáállásod. Ezzel a rendkívüli tudással és sokrétű kompetenciával úgy párosult a segítőkészség, az elegancia, a mosoly, a szerénység, hogy számunkra mindig egy szelíd, határozott, nagy tudású ember maradsz.

Itt vannak szeretteid, családod, remek gyermekeid, akikről mindig nagy szeretettel meséltél. Fiadat az idei márciusi Fiala műszakiak tudományos ülészakára is bekapcsoltad, előadását büszkén hallgattad, szekcióelnökséget is vállalva. S az ezelőtt egy hónappal tartott közgyűlésen ott ültél a frissen megválasztott elnökségben, mert te bátor voltál, s mi hittük, s te úgyszintén, hogy közösen visszük tovább...

Sokszor gondolkoztam el azon, hogy vajon a mérnöki pályád mellett, mely sikeresen vezetett vissza az egyetemre, hogy tanárként adhasd át a sok elsajátított anyag gyakorlatba átültetett többletét a következő generációnak, vajon mindemellett a mérnöki-gazdasági, minősítési-jogi érdeklődésed otthonról indult? A hírneves jogász-közgazdász Kerekes Jenő édesapa hatása is nyomon követhető ebben az érdeklődésben? Remek egyéniség volt ő is, mint szakember, egyetemi oktató, az EME egykori elnökségi tagja. Bizonyára te is magadban hordoztad a szellemét, s ennek a többletkisugárzását élvezhettük általad mi is.

Emlékeinkben örökre megmarad a szelíd, békés, mosolygós arcod, a határozottságod, a kedvességod, a szakszerűségod, a barátságod. Az a sok terv, az EME minőségbiztosítási terve, amely most nyitott könyvként áll előttünk, nélküled már nem lesz olyan hozzáértéssel megvalósítva, de gondolatainkban, igyekezetünkben mindig ott leszel, még ha a kérdésekre válasz nem is tudsz adni, a hited és a töretlen optimizmusod bennünk él tovább.

Legyen békés nyugalmaid itt a Házsongárdi Pantheonban.

Bitay Enikő akadémikus, az EME elnöke

(Elhangzott 2022. május 7-én Kerekes László temetésén, Kolozsváron, a Házsongárdi temetőben)

Contents

Attila Mátéffy: “The Devil Has No Other Bird than the Peacock.” On the Correspondences between Hungarian and Central Eurasian Creation Myths (A810, A812, K483)	1
Zoltán Magyar: The Legends of Saint Ladislav in Turda Area	26
Péter Bálint: The Man sent by God in Folktales	50
Laura Iancu: The Role(s) of Universal Catholicism and Vernacular Popular Religion in the History of Moldavian Hungarians	63
Éva Pócs: Religious Life Strategies in a Romanian Hungarian Community. The Themes of Research and Methodological Problems	79
Péter Halász: “ <i>We Mourn by Day, We Watch by Night.</i> ” Preparing for Death and Customs Related to the Dead among the Csángó Hungarians of Moldavia	92
Klára Filep – Eszter László – Melinda Székely: The Functions of Traditional Women’s Costume in Szék	102
Mária Irén André: Plant Knowledge and Plant Use of Three Generations of a Family from Lunca de Jos in the Light of Knowledge Transfer	120
Mária Orsolya Tóth: The Consolidation of the Colony Near Luduş (1901–1915).....	131
Julianna Lingvay: Aspects of Journalistic Discourses about Rurality in the 19 th Century Hungarian Provincial Press. The Case of Máramaros.....	147
György Ruzsa: St. Mitrofan of Voronezh and His Folk Art Icon.....	163

Workshop

Problems of Anonymisation in Ethnographic Research

Áron Bakos: Without a Name: Problems of Anonymisation in Ethnographic Research.....	167
Zsuzsanna Bögre: Dilemmas of Anonymisation and the Golden Rule: A Sociologist’s Viewpoint	175
László Bulcsu: The Problem of Anonymisation with Regard to a Method	178
László Fosztó: Decisions and Strategies for the Protection of Research Subjects. Contributions to Áron Bakos’s Keynote Paper <i>Without a Name</i> : <i>Problems of Anonymisation in Ethnographic Research</i>	181
József Gagyi: On Anonymisation	185
Vilmos Keszeg: Why and How Do We Speak about People?	187
Dénes Kiss: Some Thoughts Regarding the Anonymisation-Debate.....	191
Tünde Komáromi: Fields, Subjects, Dilemmas	194
Lehel Peti: Anonymously from the Field.....	197
Árpád Töhötöm Szabó: <i>Törököt fogtam, de nem ereszt...</i> (I’ve Caught a Turk and Wouldn’t Let Me Go...) Notes on Áron Bakos’s Paper <i>Without a Name</i> : <i>Problems of Anonymisation in Ethnographic Research</i>	200
Enikő Szöcsné Gazda: Thoughts on the Legitimacy and Illegitimacy of Anonymity	206
Erika Tekei: The Problem of Anonymisation in Text Folklore Collections. „Witchcraft Accusation” - Scholarly Representation and Local Reception of a Belief Story	207

Gábor Wilhelm: Anonymisation and Private Life. Contribution to Áron Bakos's Paper <i>Without a Name: Problems of Anonymisation in Ethnographic Research</i>	210
--	-----

Reviews

György Takács: Notes on the Second Piece of a “Latent Trilogy”	214
Erika Tekei: St Ladislav – “Pillar of Christian Knights”	219
Gabriella-Nóra Tar: Schola Ludus – Source Research and Playful Teaching in Comenius's Spirit	221
Péter Halász: The Past of a Szekler Village on the Limit of Orality and Literacy	224
Brigitta Ágoston-Szűcs: Past and Present of the Hóstát of Cluj-Napoca	227
Ákos Nagy: A Dozen Studies about the Region(ality) of the Carpathian Basin.....	229
András A. Gergely: Beliefs and Boundaries between Pasts and Presents	231
Julianna Lingvay: Documents of the History of Rusyns as National Heritage	234
Zsolt Nagy: Bear-Folklore in Formation	237
Vivien Miron-Vilidár: Medieval Body-Relations	241
András A. Gergely: Use of the Past, Heritage Change, Magic	245

In memoriam

Enikő Bitay: In Memoriam László Kerekes (1951–2022).....	249
--	-----

Cuprins

Attila Mátéffy: „Diavolul nu are altă pasăre decât păunul”. Despre corespondențele dintre mituri de creație maghiare și central-eurasiatice (A810, A812, K483)	1
Zoltán Magyar: Legendele Sfântului Ladislau în zona Turdei	26
Péter Bálint: Omul trimis de Dumnezeu în basmele populare.....	50
Laura Iancu: Rolul catolicismului universal și religiozitatea populară în limba maternă în istoria maghiarilor din Moldova.....	63
Éva Pócs: Strategii de viață religioasă într-o comunitate maghiară din România. (Subiectul de cercetare și probleme metodologice)	79
Péter Halász: „Noi plângem ziua, veghem noaptea”. Pregătirea pentru moarte și obiceiurile legate de morți la ceangăii din Moldova	92
Klára Filep – Eszter László – Melinda Székely: Funcțiile portului popular femeiesc din Sic (jud. Cluj)	102
Mária Irén André: Cunoașterea și utilizarea plantelor de către trei generații dintr-o familie din Lunca de Jos prin prisma transferului de cunoștințe	120
Mária Orsolya Tóth: Consolidarea Coloniei Luduș (1901–1915)	131
Julianna Lingvay: Maramureșul rural: Aspecte ale discursului jurnalistic local despre ruralitate în săptămânalul „Máramaros” în perioada 1865-1874.....	147
György Ruzsa: Sfântul Mitrofan de Voronej și icoana sa de artă populară	163

Atelier

Problemele anonimizării în cercetarea etnografică

Áron Bakos: Fără nume: Problemele anonimizării în cercetarea etnografică.....	167
Zsuzsanna Bögre: Dilemele anonimizării și regula de aur: Punctul de vedere al unui sociolog	175
László Bulcsu: Problema anonimizării în privința unei metode	178
László Fosztó: Decizii și strategii de protecție a subiecților cercetării. Contribuții la lucrarea lui Áron Bakos, Fără nume: Problemele anonimizării în cercetarea etnografică	181
József Gagy: Despre anonimizare.....	185
Vilmos Keszeg: De ce și cum vorbim despre oameni?.....	187
Dénes Kiss: Câteva reflecții privind dezbaterea despre anonimul	191
Tünde Komáromi: Terenuri, subiecte, dileme	194
Lehel Peti: Anonim, de pe teren.....	197
Árpád Töhötöm Szabó: Törököt fogtam, de nem ereszt... (Am prins un turc și nu mă lasă...) Note la lucrarea lui Áron Bakos: Fără nume: Problemele anonimizării în cercetarea etnografică	200
Enikő Szöcsné Gazda: Gânduri despre legitimitatea sau ilegitimitatea anonimului	206
Erika Tekei: Problema anonimului în colecțiile de folclor textual. „Acuzația de vrăjitorie” - Reprezentarea științifică și receptarea locală a unei povești de credință.....	207

Gábor Wilhelm: Anonimizarea și viața privată. Contribuție la lucrarea lui Áron Bakos: Fără nume: Problemele anonimizării în cercetarea etnografică	210
---	-----

Recenzii

György Takács: Note despre partea a doua a unei „trilogii latente”	214
Erika Tekei: Sfântul Ladislau - „Stâlp al cavalerilor creștini”	219
Gabriella-Nóra Tar: Schola Ludus - Cercetare de surse și predare prin joacă în spiritul lui Comenius	221
Péter Halász: Trecutul unui sat secuiesc la limita oralității și a alfabetizării.....	224
Brigitta Ágoston-Szűcs: Trecutul și prezentul Hóstát-ului din Cluj-Napoca.....	227
Ákos Nagy: O duzină de studii despre regiunea Bazinului Carpatic.....	229
András A. Gergely: Convingeri și limite între cele trecute și prezente.....	231
Julianna Lingvay: Documentele istoriei rutenilor ca patrimoniu național.....	234
Zsolt Nagy: Folclorul urșilor în formare.....	237
Vivien Miron-Vilidár: Relații corporale medievale	241
András A. Gergely: Utilizarea trecutului, schimbarea patrimoniului, magie.....	245

In memoriam

Enikő Bitay: In memoriam Kerekes László (1951–2022).....	249
--	-----

Tartalom

Mátéffy Attila: „Az ördögnek ögyéb madara nincs, mind a páva.” A magyar és a közép-eurázsiai duális teremtésmondák (A810, A812, K483) összefüggéseiről.....	1
Magyar Zoltán: Szent László Torda-vidéki hagyományköre.....	26
Bálint Péter: Az „istenküldötte” ember a népmesében.....	50
Iancu Laura: Az egyetemes katolicizmus és az anyanyelvű népi vallásosság szerepe(i) a moldvai magyarság történetében.....	63
Pócs Éva: Vallásos életstratégiák egy romániai magyar közösségben (a kutatás tárgya és módszertani problémái).....	79
Halász Péter: „Nappal siratjuk, éjjel virrasztjuk.” A haláleset és a halott felkészítése a moldvai csángómagyaroknál.....	92
Filep Klára–László Eszter–Székely Melinda: A női viselet funkciói a mai széki társadalomban.....	102
André Mária Irén: Egy gyimesközéploki család három generációjának növényismerete és növényhasználata a tudásátadás tükrében.....	120
Tóth Mária Orsolya: A marosludasi telep konszolidációja (1901–1915).....	131
Lingvay Julianna: Máramaros népe, nemzetiségei a helyi újságírói diskurzusban (1865–1874).....	147
Rusza György: Voronyezsi Szent Mitrofan és népművészeti ikonja.....	163

Műhely

Az anonimizálás kérdései a néprajzi kutatásban

Bakos Áron: Név nélkül: az anonimizálás kérdései az etnográfiai kutatásban.....	167
Bögre Zsuzsanna: Az anonimizálás dilemmái és az arany szabály – egy szociológus nézőpontja.....	175
Bulcsu László: Az anonimizálás kérdése egy módszer tükrében.....	178
Fosztó László: Döntések és stratégiák kutatási résztvevők védelmére. Hozzászólás Bakos Áron <i>Név nélkül: az anonimizálás kérdései az etnográfiai kutatásban</i> című vitaindítójához.....	181
Gagy József: Anonimizálásról.....	185
Keszeg Vilmos: Miért és hogyan beszélünk az emberekről?.....	187
Kiss Dénes: Néhány gondolat az anonimizálásvita kapcsán.....	191
Komáromi Tünde: Terepek, témák, dilemmák.....	194
Peti Lehel: Névtelenül a terepről.....	197
Szabó Árpád Töhötöm: <i>Törököt fogtam, de nem ereszt...</i> Megjegyzések Bakos Áron <i>Név nélkül: az anonimizálás kérdései az etnográfiai kutatásban</i> című írásához.....	200
Szőcsné Gazda Enikő: Gondolatok az anonimitás jogosságáról vagy jogtalanságáról.....	206
Tekei Erika: Az anonimizálás kérdése szövegfolklor-gyűjteményekben. „Boszorkányvadász” – egy hiedelemtörténet tudományos reprezentációja és helyi recepciója.....	207

Wilhelm Gábor: Anonimizálás és a privát szféra. Hozzászólás Bakos Áron <i>Név nélkül</i> : <i>az anonimizálás kérdései az etnográfiai kutatásban</i> című írásához.....	210
--	-----

Szemle

Takács György: Sárkány, vasfű, prikulics... Jegyzetek egy „látens trilógia” második darabjához.....	214
Tekei Erika: Szent László – „Keresztény lovagoknak oszlopa”.....	215
Tar Gabriella-Nóra: Schola ludus – Comenius lelkületével forrást kutatni és játszva tanítani.....	221
Halász Péter: Egy székely falu múltja a szó- és írásbeliség határán.....	224
Ágoston-Szűcs Brigitta: A kolozsvári Hóstát múltja és jelene.....	227
Nagy Ákos: Egy tucat tanulmány a Kárpát-medencei vidék(iség)ről.....	229
A. Gergely András: Hitek, határok a múltak és jövők között.....	231
Lingvaj Julianna: A ruszinok történetének dokumentumai mint nemzeti örökség.....	234
Nagy Zsolt: Medvefolklor (ki)alakulóban.....	237
Miron-Vilidár Vivien: Középkori testviszonyok.....	241
A. Gergely András: Múlthasználat, örökségváltozás, varázsok.....	245

In memoriam

Enikő Bitay: In memoriam Kerekes László (1951–2022).....	249
--	-----

ISSN 1453-0961

9 771453 096100